

Hjem til babel

I mai 2009 samles nordiske allmennpraktikere til kongress i København. The 16th Nordic Congress of General Practice går av stabelen – på engelsk. Eller, som arrangørene formulerer det: «The chairmen of each session will not allow for any other languages than the announced language to be spoken.» Engelsk er utvilsomt det internasjonale medisinske fagspråket, men er det også blitt vårt felles nordiske språk? I Tidsskriftet har vi i alle år arbeidet aktivt for å fremme et norsk medisinsk fagspråk. Det ønsker vi å fortsette med.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør

Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Are Brean
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Siri Lunde
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Guri Rørtveit (leder)
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Karl Otto Nakken
Geir Riise
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Anne Langdalen
Guttorm Raknes
Jan Didrik Schjøtt
Kari Skiningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no
E-post:
tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Produksjonssjef

Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilredaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Eline Feiring
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Tengel Sandtrø
Stein Runar Østigaard
Anne Aaby

Prosjektutvikler

Frauke Becher

Markedsseksjonen

Markedssjef Ellen Bye Knutsen
Anne-Britt Dahl
Karin Wallin
Mira Østbye

Ytterligere informasjon bakerst i bladet

Hoftvedts almanakk og brev fra tiden ved Grefsen barnesanatorium

Barn på sanatorium

I utstillingen Vonde minner, fra Grefsen barnesanatorium 1951–54, åpnet ved Nasjonalt medisinsk museum i Oslo i oktober 2008, fortalte de tidligere tuberkulosepasientene Arild Sømo og Einar Måseide om sine opphold ved barnesanatoriet. Sømo var fem år da han kom til Grefsen i 1951. Han ble der i 15 måneder. Måseide var seks og innlagt i 20 måneder. De to fortalte om svært streng disiplin, om tvangsmating, fastreiming, innesperring og juling. Sømo fortalte også om seksuelle overgrep.

Ved utstillingsåpningen grep flere tidligere sanatoriepasienter mikrofonen. En fortalte at hun hadde kastet opp da hun leste om utstillingen i avisen, fordi vonde minner trengte seg på.

Interessen for utstillingen var stor. Det resulterte bl.a. i et 20-tall oppslag i riksdekkende medier og katalogen *Sanatoriebarn*, der 13 tidligere sanatoriepasienter er portrettert. Museet er blitt kontaktet av rundt 50 personer som selv hadde vært på sanatorium. De forteller ulike historier. Men noe er felles: Gleden over å bli hørt. Mange beskriver opplevelsen av skyld og skam. Sanatorieoppholdet var noe det ikke skulle snakkes om.

Som en av de intervjuede sier det: «Tuberkulose var mer tabu enn kreft. Det var en sykdom som angrep de med dårlig råd, de som var fattige og ikke hadde noe særlig status. Derfor fortalte jeg ingen om sykdommen. Jeg tror ikke jeg fortalte det til kona mi en gang. Mange spurte åssen jeg hadde hatt det, men jeg svarte ikke på det. Jeg holdt det for meg selv, for jeg visste at det ikke var mye å skryte av.»

Forsidebildet viser Bjørn Oscar Hoftvedts almanakk og brev. Hoftvedt var på Grefsen sanatorium fra juni 1954 til slutten av mars 1955 og skriver om oppholdet i dette nummer av Tidsskriftet (s. 1015).

Ellen Lange

ellen.lange@tekniskmuseum.no
Nasjonalt medisinsk museum/
Norsk Teknisk Museum

Se også Kjell Bjartveits kronikk *Internering og frigjøring* på side 1007.